ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 16ης Μαρτίου 2000 *

Στην υπόθεση C-439/98,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον A. Aresu, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και ακολούθως από την K. Oldfelt Hjertonsson, κύρια νομική σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον καθηγητή U. Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον D. Del Gaizo, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας ή μη ανακοινώνοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές δια-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

τάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/30/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1995, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 155, σ. 41), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann και J.-P. Puissochet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 3 Δεκεμβρίου 1998, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ), προσφυγή με σκοπό να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας ή μη ανακοινώνοντάς της τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/30/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1995, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 155, σ. 41), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

2 Η οδηγία 95/30 έχει ως αντικείμενο, όπως προκύπτει από τον τίτλο της, την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1990, για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 374, σ. 1). Η οδηγία αυτή προβλέπει, στο άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις το αργότερο έως τις 30 Νοεμβρίου 1996 και ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

3 Με έγγραφο οχλήσεως της 30ής Μαΐου 1997, η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλική Κυβέρνηση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 169 της Συνθήκης, να υποβάλει εντός δύο μηνών τις παρατηρήσεις της επί της αιτιάσεως περί μη μεταφοράς της οδηγίας 95/30 στο εσωτερικό της δίκαιο.

4 Με έγγραφα της 11ης Ιουλίου και της 28ης Οκτωβρίου 1997, οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι τα αναγκαία μέτρα μεταφοράς της οδηγίας τελούσαν υπό κατάρτιση.

5 Ελλείψει μεταγενέστερων πληροφοριακών στοιχείων, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιταλική Κυβέρνηση, με έγγραφο της 12ης Ιανουαρίου 1998, αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία την κάλεσε να λάβει τα μέτρα που ήσαν αναγκαία για να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της γνώμης αυτής.

6 Δεδομένου ότι δεν δόθηκε καμία απάντηση στη γνώμη αυτή, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

7 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν της διαβίβασε κανένα κείμενο σχετικά με διατάξεις περί μεταφοράς της οδηγίας 95/30 και ότι επομένως ευλόγως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν εξέδωσε τις αναγκαίες διατάξεις και/ή ότι παρέλειψε να την ενημερώσει συναφώς.

8 Σύμφωνα όμως με το άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας, η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε να μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη της τις διατάξεις της οδηγίας αυτής το αργότερο έως τις 30 Νοεμβρίου 1996 και να ενημερώσει αμέσως την Επιτροπή σχετικώς. Η υποχρέωση αυτή στηρίζεται επίσης στο άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ), κατά το οποίο οι οδηγίες δεσμεύουν κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνονται, όσον

αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, καθώς και στο άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 10 ΕΚ).

9 Συνεπώς, η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη, κατά την Επιτροπή, τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο.

10 Η Ιταλική Δημοκρατία υποστηρίξει ότι σκοπός της οδηγίας 95/30 είναι η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679, η οποία μεταφέρθηκε στην ιταλική έννομη τάξη με το υπ' αριθ. 626 νομοθετικό διάταγμα, της 19ης Σεπτεμβρίου 1994, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Κατά την Ιταλική Δημοκρατία, το άρθρο 28, παράγραφος 1, στοιχείο b, του νομοθετικού αυτού διατάγματος προβλέπει ότι για την εφαρμογή των οδηγιών σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, στο μέτρο που οι οδηγίες αυτές τροποποιούν τις εκτελεστικές διατάξεις και τα τεχνικά χαρακτηριστικά άλλων οδηγιών που έχουν ήδη μεταφερθεί στην εθνική έννομη τάξη, θα εκδοθεί κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Υγείας και Βιομηχανίας, Εμπορίου και Βιοτεχνίας, αφού ακουστεί η μόνιμη συμβουλευτική επιτροπή.

11 Κατά την Ιταλική Δημοκρατία, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας είχε καταρτίσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28, παράγραφος 1, στοιχείο b, του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος, σχέδιο αποφάσεως για τη μεταφορά της οδηγίας 95/30. Η θέσπιση του μέτρου αυτού ωστόσο δεν ολοκληρώθηκε, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εν τω μεταξύ εκδοθείσες από την Επιτροπή οδηγίες 97/59/ΕΚ, της 7ης Οκτωβρίου 1997, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679 (ΕΕ L 282, σ. 33), και 97/65/ΕΚ, της 26ης Νοεμβρίου 1997, για την τρίτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679 (ΕΕ L 335, σ. 17). Συγκεκριμένα, ο εν λόγω Υπουργός έκρινε σκόπιμο, για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, να μεταφέρει τις οδηγίες 95/30, 97/59 και 97/65 με μία μόνο απόφαση, ενόψει του ότι οι απαιτήσεις που έπρεπε να τηρηθούν ήσαν παρεμφερείς.

12 Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Προνοίας διαβίβασε έτσι το σχέδιο αποφάσεως στους λοιπούς ενδιαφερόμενους υπουργούς προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους.

13 Η Ιταλική Κυβέρνηση διευκρινίζει ότι έχει σοβαρούς λόγους να πιστεύει ότι η διαδικασία εγκρίσεως της αποφάσεως αυτής θα ολοκληρωθεί συντόμως και ότι η Επιτροπή θα μπορεί τότε να παραιτηθεί από την προσφυγή της.

14 Πρέπει να επισημανθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία αναγνωρίζει ότι δεν μετέφερε την οδηγία εμπροθέσμως, παρατηρώντας παράλληλα ότι, για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, έκρινε σκόπιμο να μεταφέρει τις οδηγίες 95/30, 97/59 και 97/65 με μία μόνο υπουργική απόφαση.

15 Συνεπώς, δεδομένου ότι η μεταφορά της οδηγίας 95/30 στο εσωτερικό δίκαιο δεν πραγματοποιήθηκε εντός της προθεσμίας που τάσσει το άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη η προσφυγή που άσκησε η Επιτροπή.

16 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/30, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

Επί των δικαστικών εξόδων

17 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Ιταλική Δημοκρατία ηττήθηκε και η Επιτροπή είχε ζητήσει την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, το κράτος αυτό πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/30/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1995, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.**

2) **Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Moitinho de Almeida Gulmann Puissochet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαρτίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida